

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 259/2012

ze dne 14. března 2012,

kterým se mění nařízení (ES) č. 648/2004, pokud jde o používání fosforečnanů a jiných sloučenin fosforu v pracích prostředcích pro spotřebitele a v detergentech určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Ve své zprávě Radě a Evropskému parlamentu ze dne 4. května 2007 Komise v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 648/2004 ⁽³⁾ vyhodnotila používání fosforečnanů v detergentech. Po další analýze se došlo k závěru, že použití fosforečnanů v pracích prostředcích pro spotřebitele a v detergentech určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele je nutno omezit, aby se snížilo přispění fosforečnanů z detergentů k rizikům eutrofizace a snížily se náklady na odstraňování fosforečnanů v čistírnách odpadních vod. Tyto úspory převažují nad náklady na změnu složení pracích prostředků pro spotřebitele za použití alternativ nahrazujících fosforečnany.

(2) Účinné alternativy pracích prostředků pro spotřebitele na bázi fosforečnanu vyžadují malá množství jiných sloučenin fosforu, konkrétně fosforitanů, jež by v případě používání ve vzrůstajících množstvích mohly představovat problém z hlediska životního prostředí. Při výrobě pracích prostředků pro spotřebitele a detergentů určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele je

důležité podporovat používání alternativních látek s příznivějším ekologickým profilem, než mají fosforečnany a jiné sloučeniny fosforu, přičemž tyto látky by při běžném používání neměly představovat pro člověka nebo pro životní prostředí žádné nebo nízké riziko. Pro hodnocení těchto látek by proto měl být případně použit systém REACH ⁽⁴⁾.

(3) Interakce mezi fosforečnany a jinými sloučeninami fosforu vyžaduje pečlivý výběr rozsahu a úrovně omezení používání fosforečnanů v pracích prostředcích pro spotřebitele a v detergentech určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele. Omezení by se mělo vztahovat nejenom na fosforečnany, ale také na všechny sloučeniny fosforu, aby se předešlo pouhému nahrazení fosforečnanů jinými sloučeninami fosforu. Mezní hodnota obsahu fosforu by měla být dostatečně nízká, aby účinně bránila prodeji pracích prostředků pro spotřebitele na bázi fosforečnanů, a zároveň dostatečně vysoká, aby umožňovala používání minimálního množství fosforitanů potřebného pro alternativní složení.

(4) V současné době není vhodné rozšířit na úrovni Unie omezení používání fosforečnanů a jiných sloučenin fosforu v pracích prostředcích pro spotřebitele a v detergentech určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele na detergenty používané v průmyslu a institucích, protože dosud nejsou k dispozici vhodné technicky a hospodářsky schůdné alternativy nahrazující používání fosforečnanů v uvedených detergentech. Pokud jde o detergenty určené pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele, v blízké budoucnosti budou jejich alternativy pravděpodobně mnohem dostupnější. Používání fosforečnanů v těchto detergentech je proto vhodné omezit. Toto omezení by se mělo začít uplatňovat od okamžiku v budoucnosti, od něhož se očekává, že alternativy k fosforečnanům budou široce dostupné, aby se podporoval vývoj nových produktů. Je rovněž vhodné stanovit nejvyšší povolený obsah fosforu v detergentech určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele, a to na základě průkazných údajů včetně stávajících vnitrostátních omezení pro fosfor. Je však rovněž nezbytné stanovit, že by Komise měla, dříve než se omezení začne uplatňovat v celé Unii, důkladně posoudit mezní hodnotu na základě nejnovějších dostupných údajů a případně předložit legislativní návrh. Toto posouzení by mělo zahrnovat dopad detergentů určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele s vyššími a nižšími hodnotami fosforu, než je mezní hodnota

⁽¹⁾ Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 71.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 14. prosince 2011 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 10. února 2012.

⁽³⁾ Úř. věst. L 104, 8.4.2004, s. 1.

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), o zřízení Evropské agentury pro chemické látky (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1).

- stanovená v příloze VIa, a alternativních produktů na životní prostředí, průmysl a spotřebitele, a mělo by zohledňovat mimo jiné jejich náklady, dostupnost, účinnost čištění a dopad na čištění odpadních vod.
- (5) Jedním z cílů tohoto nařízení je chránit životní prostředí tím, že se sníží eutrofizace způsobená fosforem z detergentů používaných spotřebiteli. Nebylo by tedy vhodné nutit členské státy, které již uplatňují omezení týkající se fosforu v detergencích určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele, k přizpůsobování uvedených omezení dříve, než se stanou použitelnými omezení stanovená Unií. Dále je žádoucí umožnit členským státům, aby omezení stanovená v tomto nařízení co nejdříve postupně zavedly.
- (6) Za účelem usnadnění čitelnosti by definice „čištění“ měla být doplněna do nařízení (ES) č. 648/2004, namísto odkazu na příslušnou normu ISO, a měly by být zavedeny také definice „pracího prostředku pro spotřebitele“ a „detergentu určeného pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele“. Dále je vhodné vyjasnit definici „uvedení na trh“ a zavést definici „dodání na trh“.
- (7) Aby byly přesné informace poskytovány co nejdříve, je vhodné modernizovat způsob, kterým Komise zveřejňuje seznam příslušných orgánů a schválených laboratoří.
- (8) Za účelem přizpůsobení nařízení (ES) č. 648/2004 vědeckému a technickému pokroku, zavedení ustanovení týkajících se detergentů vyráběných na bázi rozpouštědel a stanovení přiměřených individuálních koncentračních limitů pro alergenní vonné látky založených na riziku, by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o změny příloh uvedeného nařízení, které jsou nezbytné k dosažení těchto cílů. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni. Při přípravě a vypracovávání aktů v přenesené pravomoci by Komise měla zajistit, aby byly příslušné dokumenty předány současně, včas a vhodným způsobem Evropskému parlamentu a Radě.
- (9) Členské státy by měly stanovit pravidla pro ukládání sankcí za porušení nařízení (ES) č. 648/2004 a zajistit, aby byly uplatňovány. Tyto sankce by měly být účinné, přiměřené a odrazující.
- (10) Je vhodné stanovit odložené uplatňování omezení stanovených v tomto nařízení, aby hospodářské subjekty, zejména malé a střední podniky, mohly za použití alternativ změnit složení svých pracích prostředků na bázi fosforečnanů určených pro spotřebitele a detergentů na bázi fosforečnanů určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele během svého obvyklého cyklu změn složení, aby se minimalizovaly náklady těchto změn.
- (11) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž snížení příspěvku fosforečnanů z detergentů určených pro spotřebitele k rizikům eutrofizace, snížení nákladů na odstraňování fosforečnanů v čistírnách odpadních vod a zajištění hladkého fungování vnitřního trhu s pracími prostředky pro spotřebitele a s detergenty určenými pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, neboť vnitrostátní opatření s různými technickými specifikacemi nemohou zajistit celkové zlepšení kvality vody překračující státní hranice, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedených cílů.
- (12) Nařízení (ES) č. 648/2004 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (ES) č. 648/2004 se mění takto:

- 1) V čl. 1 odst. 2 se třetí a čtvrtá odrážka nahrazují tímto zněním a doplňuje se pátá odrážka:

- „— doplňkového označování detergentů, včetně alergenních vonných látek,
- informací, které musí výrobci uchovávat pro potřebu příslušných orgánů členských států a zdravotnických pracovníků,
- omezení obsahu fosforečnanů a jiných sloučenin fosforu v pracích prostředcích pro spotřebitele a v detergencích určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele.“

- 2) Článek 2 se mění takto:

- a) vkládají se nové body, které znějí:

- „1a. „pracím prostředkem pro spotřebitele“ prací prostředek uvedený na trh a určený pro neprofesionální použití, včetně použití ve veřejných samoobslužných prádelnách;

1b. „detergentem určeným pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele“ detergent uvedený na trh a určený pro neprofesionální použití v automatických myčkách nádobí;“;

b) bod 3 se nahrazuje tímto:

„3. „čištěním“ proces, při kterém jsou z povrchu podkladu nebo z jeho struktury uvolněny nežádoucí usazeniny a převedeny do stavu roztoku nebo disperze;“;

c) bod 9 se nahrazuje tímto:

„9. „uvedením na trh“ první dodání na trh v Unii. Dovoz na celní území Unie se považuje za uvedení na trh;

9a. „dodáním na trh“ jakékoli dodání k distribuci, spotřebě nebo použití na trhu Unie v průběhu obchodní činnosti, ať už za úplatu nebo bezplatně;“.

3) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 4a

Omezení obsahu fosforečnanů a jiných sloučenin fosforu

Detergenty vyjmenované v příloze VIa, které nejsou v souladu s omezeními obsahu fosforečnanů a jiných sloučenin fosforu stanovenými v uvedené příloze, nesmí být uváděny na trh ode dnů stanovených v uvedené příloze.“

4) V článku 8 se odstavec 4 nahrazuje tímto:

„4. Komise zpřístupní veřejnosti seznam příslušných orgánů uvedených v odstavci 1 a seznam schválených laboratoří uvedených v odstavci 2.“

5) V článku 11 se odstavec 4 nahrazuje tímto:

„4. Na obalu pracích prostředků pro spotřebitele a detergentů určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele musí být navíc uvedeny informace stanovené v příloze VII oddílu B.“

6) V článku 12 se zrušuje odstavec 3.

7) Články 13 a 14 se nahrazují tímto:

„Článek 13

Přizpůsobení příloh

1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 13a za účelem změn nezbytných k přizpůsobení příloh I až IV, VII a VIII vědeckému a technickému pokroku. Komise tam, kde je to možné, použije evropské normy.

2. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 13a za účelem změn příloh tohoto nařízení ohledně detergentů na bázi rozpouštědel.

3. Jestliže Vědecký výbor pro bezpečnost spotřebitele stanoví na základě rizik individuální koncentrační limity pro alergenní vonné látky, přijme Komise akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 13a za účelem příslušné úpravy limitu 0,01 % stanoveného v příloze VII oddílu A.

Článek 13a

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 13 je svěřena Komisi na dobu pěti let ode dne 19. dubna 2012. Do 19. července 2016 vypracuje Komise zprávu o přenesené pravomoci. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o další pětiletá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 13 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 13 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitku ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 14

Doložka o volném pohybu

1. Členské státy nesmějí zakazovat, omezovat nebo bránit dodávání detergentů nebo povrchově aktivních látek pro detergenty, které jsou v souladu s požadavky tohoto nařízení, na trh z důvodů, které jsou předmětem tohoto nařízení.

2. Členské státy mohou zachovat nebo stanovit vnitrostátní pravidla týkající se omezení obsahu fosforečnanů a jiných sloučenin fosforu v detergentech, pro které nejsou stanovena žádná omezení obsahu v příloze VIa, zejména pokud je to odůvodněno ochranou veřejného zdraví nebo životního prostředí a pokud jsou k dispozici technicky a hospodářsky schůdné alternativy.

3. Členské státy mohou zachovat vnitrostátní pravidla, která byla v platnosti dne 19. března 2012, týkající se omezení obsahu fosforečnanů a jiných sloučenin fosforu v detergentech, pro které se dosud neuplatňují omezení stanovená v příloze VIa. Taková vnitrostátní opatření se oznámí Komisi do 30. září 2012 a mohou zůstat v platnosti až do dne, kdy se začnou uplatňovat omezení stanovená v příloze VIa.

4. V období od 19. března 2012 do 31. prosince 2016 mohou členské státy přijmout vnitrostátní pravidla provádějící omezení obsahu fosforečnanů a jiných sloučenin fosforu stanovená v příloze VIa bodu 2, zejména pokud je to odůvodněno ochranou veřejného zdraví nebo životního prostředí a pokud jsou k dispozici technicky a hospodářsky schůdné alternativy. Členské státy oznámí tato opatření Komisi v souladu se směrnicí Evropského Parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (*).

5. Komise zveřejní seznam vnitrostátních opatření uvedených v odstavcích 3 a 4.

(*) Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 37.“

8) V článku 15 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Má-li členský stát oprávněné důvody domnívat se, že určitý detergent představuje riziko pro bezpečnost nebo zdraví lidí či zvířat nebo riziko pro životní prostředí, přestože je v souladu s požadavky tohoto nařízení, může úměrně k povaze rizika přijmout přiměřená dočasná opatření k zajištění toho, aby dotyčný detergent nadále nepředstavoval uvedené riziko, byl stažen z trhu či z oběhu v přiměřené lhůtě nebo aby byla jeho dostupnost omezena jiným způsobem.

Členský stát o tom neprodleně uvědomí ostatní členské státy a Komisi a uvede důvody pro své rozhodnutí.“

9) Článek 16 se nahrazuje tímto:

„Článek 16

Zpráva

1. Do 31. prosince 2014 Komise na základě informací členských států o obsahu fosforu v detergentech určených

pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele uvedených na trh na jejich území a s ohledem na jakékoli stávající nebo nové vědecké informace, k nimž má přístup a které se týkají látek používaných v přípravcích s obsahem fosforečnanů nebo v alternativních přípravcích, zhodnotí prostřednictvím důkladného posouzení, zda by mělo být omezení stanovené v příloze VIa bodu 2 změněno. Toto posouzení zahrnuje analýzu dopadu detergentů určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele s hodnotami fosforu vyššími a nižšími, než je mezní hodnota stanovená v příloze VIa, na životní prostředí, průmysl a spotřebitele, přičemž zohlední mimo jiné náklady, dostupnost, účinnost čištění a dopad na čištění odpadních vod. Komise předloží toto důkladné posouzení Evropskému parlamentu a Radě.

2. Pokud se dále Komise na základě důkladného posouzení uvedeného v odstavci 1 domnívá, že omezení fosforečnanů a jiných sloučenin fosforu používaných v detergentech určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele je třeba změnit, předloží do 1. července 2015 vhodný legislativní návrh. Takový návrh musí mít za cíl snížení nepříznivého dopadu veškerých detergentů určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele na širší životní prostředí a přihlížet ke všem hospodářským nákladům zjištěným v uvedeném důkladném posouzení. Pokud Evropský parlament a Rada na základě takového návrhu nerozhodnou do 31. prosince 2016 jinak, stane se mezní hodnota stanovená v příloze VIa bodu 2 ode dne stanoveného v uvedeném bodě omezením pro obsah fosforu v detergentech určených pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele.“

10) Článek 18 se nahrazuje tímto:

„Článek 18

Sankce

Členské státy stanoví pravidla pro ukládání sankcí v případě porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá nezbytná opatření, která zajistí, aby byly uplatňovány. Jejich součástí mohou být rovněž vhodná opatření, která příslušným orgánům členských států umožní předcházet tomu, aby byly na trh dodávány detergenty nebo povrchově aktivní látky pro detergenty, které nejsou v souladu s tímto nařízením. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy Komisi neprodleně oznámí tato ustanovení a jakékoli následné změny, které mají na tato ustanovení vliv.

Součástí uvedených pravidel jsou opatření, která příslušným orgánům členských států umožní zadržet zásilky detergentů, jež nejsou v souladu s tímto nařízením.“

11) Znění uvedené v příloze tohoto nařízení se vkládá jako příloha VIa do nařízení (ES) č. 648/2004.

12) Příloha VII se mění takto:

a) v oddílu A se zrušuje toto znění:

„Jestliže následně SCCNFP stanoví individuální koncentrační limity pro alergenní vonné látky založené na riziku, Komise navrhne přijetí takových limitů, které nahradí výše zmíněný limit 0,01 %. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 12 odst. 3.“;

b) oddíl B se nahrazuje tímto:

„B. Označování informací o dávkování

Na obaly detergentů prodávaných veřejnosti se v souladu s čl. 11 odst. 4 použijí níže uvedená ustanovení o označování.

Prací prostředky pro spotřebitele

Na obalech detergentů prodávaných veřejnosti a určených pro použití jako prací prostředky musí být uvedeny tyto informace:

- doporučená množství nebo pokyny pro dávkování vyjádřené v mililitrech nebo gramech pro standardní náplň pračky při použití měkké, středně tvrdé a tvrdé vody a zohledňující jeden nebo dva prací cykly,
- pro prací prostředky s vysokou účinností počet standardních náplní pračky „běžně znečištěných“ tkanin a pro prací prostředky určené pro jemné tkaniny počet standardních náplní pračky lehce znečištěných tkanin, které lze vyprat s jedním balením pracího prostředku za použití vody střední tvrdosti odpovídající 2,5 milimolů CaCO₃/l,

- obsah každé odměrné nádoby, pokud je přiložena, se uvede v mililitrech nebo gramech a nádoba se opatří značkami, které ukazují dávku pracího prostředku vhodnou pro standardní náplň pračky při použití měkké, středně tvrdé a tvrdé vody.

Standardní náplň pračky je 4,5 kg suchého prádla pro prací prostředky s vysokou účinností a 2,5 kg suchého prádla pro prací prostředky s nízkou účinností v souladu s definicemi uvedenými v rozhodnutí Komise 1999/476/ES ze dne 10. června 1999, kterým se stanovují ekologická kritéria pro udělení ekoznačky Společenství pracím prostředkům (*). Prací prostředek se považuje za prací prostředek s vysokou účinností, pokud není v prohlášení výrobce kladen důraz na šetrnost k textilu, totiž na praní při nízkých teplotách, jemná vlákna a barvy.

Detergenty určené pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele

Na obalech detergentů prodávaných veřejnosti jako detergenty pro automatické myčky nádobí musí být uvedeny tyto informace:

- standardní dávkování v gramech nebo mililitrech nebo počet tablet pro hlavní mycí cyklus pro běžně znečištěné nádobí v plně naložené myčce pro 12 souprav nádobí, případně s uvedením hodnot při použití měkké, středně tvrdé a tvrdé vody.

(*) Úř. věst. L 187, 20.7.1999, s. 52. Rozhodnutí naposledy pozměněné rozhodnutím 2011/264/EU (Úř. věst. L 111, 30.4.2011, s. 34).“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 14. března 2012.

Za Evropský parlament
předseda
M. SCHULZ

Za Radu
předseda
N. WAMMEN

PŘÍLOHA

„PŘÍLOHA VIa

OMEZENÍ OBSAHU FOSFOREČNANŮ A JINÝCH SLOUČENIN FOSFORU

Detergent	Omezení	Den, od kterého se omezení použije
1. Prací prostředky pro spotřebitele	Nesmí se uvádět na trh, pokud se celkový obsah fosforu rovná nebo je větší než 0,5 gramu v množství pracího prostředku doporučeném pro hlavní cyklus praní standardní náplně pračky definované v příloze VII oddílu B při použití tvrdé vody — pro „běžně znečištěné“ tkaniny v případě pracích prostředků s vysokou účinností, — pro „lehce znečištěné“ tkaniny v případě pracích prostředků na jemné tkaniny.	30. června 2013
2. Detergenty určené pro automatické myčky nádobí pro spotřebitele	Nesmí se uvádět na trh, pokud se celkový obsah fosforu rovná nebo je větší než 0,3 gramu při standardním dávkování definovaném v příloze VII oddílu B.	1. ledna 2017“